

L'INTRANSIGENT

Val 10 cènts.

PERIODIC NACIONALISTA DE JOVENTUTS
(ADHERIT A LA "UNIÓ CATALANISTA")

BARCELONA
12 de Juny 1919

LA PAU ENTRE'LS POBLES

Finida la guerra, fent-se'l balanç de'ls odis i crims comesos per les nacions que incorporant a son ésser, a son cúmul de defectes atàvics, l'absolutisme asiàtic més desenfrenat, han enrogit de sang ignoscent tants pobles, discutint-se el càstic que s'imposarà a n'aquelles nacions de ment intoxicada; ve depressa l'hora que la pau regnarà arreu per una temporada, potser llarga.

El poble democrata per excel·lència, el poble nord-americà, mellor dit, un home d'aquell poble, puig un home solsament és qui donà la tònica, que'l poble s'encarnà després, es qui ha imposat, per la força de son ideal als pobles i governs d'Europa, l'idea generosa de reparar el dany fet en temps passats, en els que les guerres de rapinya, d'altres homes que imposaren sos deliris als pobles que regien, anorrearen la cultura d'elements ètnics ben definits, que eren un punt de partida en la cultura mundial, i destruïren la llibertat de pobles de més cultura que la seva, però menys barbes i per tant més febles.

Algunes Nacions resisteixen amb força passiva al compliment dels punts incorporats a la Pau per l'home vingut de Nord-Amèrica; s'arrivarà a donar la llibertat perduda a molts pobles, se reconstituïràn agrupaments ètnics desaparescuts ja de la memòria dels homes; mes, no tots, solsament aquells que tenen ideals de regeneració, que tenen en potència la força de renàixer i d'ésser, i que s'imposin a les Nacions, que resisteixen al compliment de les clausules lliberadores, sobretot dels que eren opresos per les nacions vençudes en la gran guerra; mentres que'ls pobles opresos per les Nacions que han guanyat difícilment seràn deslliurats, afuixades ses cadenes si tenen esma, deslligats del tot si tenen voluntat ferma; les Nacions que'ls lliguen els han absorbit, han deixat d'ésser, son parts mortes que viuràn cobertes de paràsits. Mes els que adormits, aquells que'ls ideals dels seus Esteves, contenen amb el benestar material, els fan egoistes i dolents, o aquells que tenen un poble que sols se preocupa de jornals per a menjar i hores per a vagar, i més enllà el seu cervell curt de gambals i egoïsta, no hi distingeix la generosa claror de lliberació de consciències i de germanor dels homes: aquets no la tindran la llibertat, per-aquets la Pau passarà per sobre, més lluny que un estel de quarta magnitud, seràn departaments, províncies, remenses.

Fins Irlanda, el poble excels de voluntat suprema, mes també ignorant i etern equivocat, qui en son generós sacrifici per a la llibertat, se llençà en braços d'un poble absolutista, eregut de que guanyaria i faria esdevenir-li aquella lliberació tantes voltes cercada i mai tinguda, fins aquest tindrà dret a ésser altre cop en l'història i dret, a entrar com a nucli civilitzador, si deix tant lligam com encara té per herència de raça a l'isolament, perque té la voluntat d'ésser ben arrelada.

Islàndia fa mesos que és lliure, ho volgué. Polònia, poble de voluntat, torna a regir ja, encara no format del tot. Bohèmia se debat encara en l'impotència que l'hi portà tants anys d'esclavatge, mes al últim serà, té homes eminents, en mig de son poble atrassat, que tenen voluntat intorsable.

Els rumans, grecs i eslaus tornen al si de sos nuclis respectius, portant-hi idees noves i ferments de llibertat, volen tornar a ésser.

Finlàndia, la nació tantes voltes arrossegada per el llot i la sang per els Czars, forma ja com un poble de vell gènesis.

Els pobles alarbs, els armenis, els vells nuclis civilitzadors de l'edat antiga, conservant en són si encara una espurna de voluntat, són i seràn çò que foren altre volta.

Suïssa, qual voluntat ha augmentat durant la guerra i a son entorn s'ha fet, ven ja pobles de son vol que volen juntar-s'hi.

Veurem ciutats que eren estats, que formaràn are en els rengles de nacions sota'l jou d'una familia governant, les veurem lliures altra volta i floreixentes desseguida.

La Pau entre'ls pobles portarà a la llibertat, pot portar la germanor entre'ls pobles, que ja no s'odiaràn, aixugades les rancunies, i esdevindrà allavors que'ls homes fins s'estimaràn, cosa predicada, si, emperò no assolida.

Sols els pobles sense sexe, que han sigut sempre neutres en ciència, en política, en les lluites per a la lliberació i per a la cultura, per aquets la pau no portarà el benestar, ni'ls obrirà oritzons nous, quedaràn ofegats, i sos homes, els que no han pogut arrastrar-lo en avans, cauràn un a un o hauràn de portar ses energies a llunyans païssos que'ls obriran els braços, i sols quedaràn a la munió de degenerats, d'infelissos, que prefereixen que'ls fets esdevinguin fets, emperò sens dolor, que no saben que les mares a l'infantar sofreixen mil amargors; sos pobles formats per els sens voluntat, que sols canten, ballen, van ufanosos i cridaners als jocs selvatges del Circ, se mouen sols als instins de la riquesa o de la procreació, que no senten les penes i engoixes dels demés, després de la Pau, no la tindran la llibertat.

Aquets pobles, que encara n'hi han a Europa, seràn sempre esclaus, i sos homes, capdevaners de la política rastrea, seràn titelles que sols lluitaràn per apagar la gana, puig no tenen voluntat, ni prediuen el pervindre sens caure en gros error; aquets pobles que riuen, que's diverteixen, que delletrejen en l'idioma del poble qui'ls detenta, son incapassos de sentir la ira i anyorar la llibertat.

Científicament potser podrà probar-se que eren pobles, que are son poblats per sers híbrids de varies races de pas, que'ls únics que quedaven, potser un o dos per mil que la sang de sos avantpassats bullia encara pura, s'en varen anar o s'en aniràn, no conformant-se en doblegar-se i plorar per manca de voluntat.

La Pau entre'ls pobles vindrà, portant per als voluntariosos la felicitat, per als fallats i per aquells qui les Nacions guanyadores no tinguen record o no'ls sentin cridar i moure i trucar a la porta de'ls Concels, com fan els irlandesos, per a aquets portarà sols l'anorreament, la Pau entre'ls pobles.

ARNAU DE VILANOVA

Aquest número. ha passat per
la censura militar

EL PI DE LES TRES BRANQUES

FILOSOFIES VUITCENTISTES

Totes les idees mares s'aferren a un símbol.

Una Creu a la vora del camí, igual pot evocar una alegria punyenta com reproduir escenes d'un amor esgranat sota la volta immensa del firmament reflectida als ulls de la verge enamorada.

Els candorosos republicans dels anys de la Gloriosa plantaven a la plaça pública l'Arbre de la Llibertat.

D'aquestes, que el nostre segle qualifica de cabòries, en són testimoni els antiquaris.

Es a dir se'n valen els antiquaris per a fer llur negoci, ben diferent del que feia en Robert amb les cabres.

Un camafeu descobert en les excavacions de les Piràmides d'Egipte s'és còtitat, en els cenacles dels entesos en la materia, a uns preus que mai han assolit ni els mateixos brillants de la corona del rei d'Anglaterra.

No és d'estranyar doncs que el Pi gegant que para ferm encara al Pla de Campblanc cridés poderosament l'atenció dels catalans d'altres centurys.

La seva feconditat prodigiosa en sa vida milenaria el feia venerable a la faïçó dels Patriarques de Judea i dels Arúspices de les Indies.

La circumstancia d'ésser tres les branques era un títol més a l'adoració d'aquells catalans que enduts pel seu esperit rel·ligiós hi trobaven en les coses més petites l'imatge de tota una Revelació Divinal.

Perxò que una tradició secular li atribuïx la representació de la Trinitat Beatíssima.

Els devots pregunen a la seva ombra gegantina i els Prelats concedeixen indulgencies.

Els poetes del Renaixement l'esguarden aiximateix com el símbol de la Trinitat; mes, no de la Trinitat del cel, que es compona de Pare, Fill i Esperit Sant, sino de la Trinitat dels Jocs Florals; Fe, Patria i Amor.

Fins que el Poeta Nacional de Catalunya, embadalit davant la seva majestàt bíblica, exclama: «Preguem que sia aqueix Pi l'Arbre sagrat de la Patria».

Aquestes concepcions per mitjà de paràboles cada dia van més per terra.

La gent no està per jeroglífics.

Cada dia guanya nous adeptes aquella Filosofia que es resum admirablement en la màxima: «Les coses clares i la xacolata espessa».

Totalment, mai de la soca d'un arbre hom veu que pugui treure-se'n cap argument a favor de la Patria, ni de la Fe, ni de l'Amor.

Malgrat, empro, l'avenç formidable de l'escola positivista és bon troç difícil desempellegar-se d'aquest llevat prehistòric.

Pretendre disseccionar els sentiments és una follia.

Les autopsies les practiques els Hipòcrates en cossos morts: mai en cossos vius, per masells que sien.

Entre nosaltres la mainada encara espera els Reis; i la mainada i les persones fetes d'altres terres guafneixen l'Arbre de Nadal.

No sé, no sé si tenen tota la raó els super-homs.

Que caratsus! Bé hi hem de trobar una mica de poesia a la vida!

Pel que a nosaltres toca, el fer del Pi de les tres branques l'Arbre sagrat de la Patria ho considerem un encert.

No sé, no se quins eren més purs si els catalanistes d'aquella época que editaven segells, amotllaven medalletes, trametien missatges als grecs i als boers i anaven per tots els indrets de Catalunya a fer Patria o bé els catalanistes d'ara que tanquen tot el seu patriotisme dins les quatre fredes parets de l'urna electoral.

Al cap d'avall tot és discutible en aquest món.

Diuen si el Pi no es troba gaire bé.

A nosaltres ens fa mal que el bon Pi es decandeixi.

Mes, sigui o no sigui també un símbol aquest decandiment, s'assequi del tot o es reviscoli el Pi de les tres branques nosaltres seguirem maldant amb renadiu dalit i sense treva per tal que a tots els catalans ens aixoplugui sempre l'Arbre sagrat de la Patria.

